

Byg i færdigblandet foder

Af Ove Fuglsang Jensen

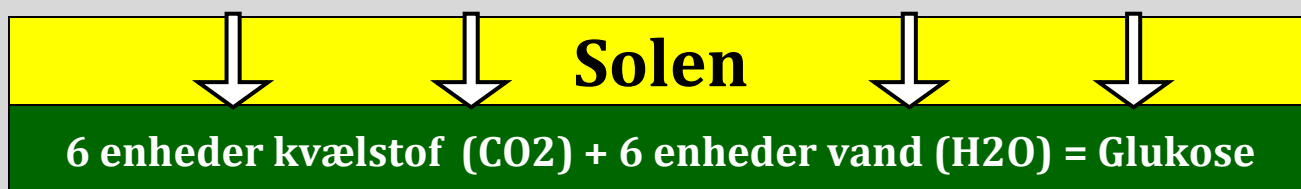

Det høres jævnligt blandt brevduefolk, at de blander byg i de færdigblandinger der kan købes hos forhandlerne. Argumenterne for at gøre dette er blandede: Byg er godt for fordøjelsen hos duerne - Byg indeholder værdifulde næringsstoffer - Maltbyg er et værdifuldt foder osv. Der er en urokkelig tro på, at byg er det bedste at tilsætte foderet, specielt om vinteren.

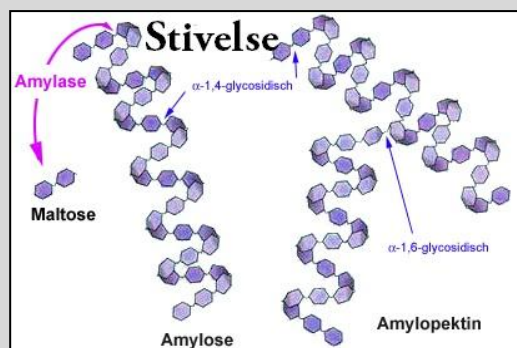
Lad os derfor se på de nøgne fakta om byg og andre kornsorter, som er videnskabeligt undersøgt. Vi tager derfor et afsnit af en artikel af **Dr. Gordon Chalmers, Doctor of Veterinary medicin:**

Dannelse af glukose

Til at starte med, er det meget vigtigt, at pointere det faktum, at hovedbrændstoffet i brevduen og alle trækkende fugle er **FEDT**. Fedtlagrene er produceret af glukose (dextrol), der er udvundet af ærter, korn og frø. Starter vi her ved planterne så er glukose et vigtigt kulhydrat i naturen, produceret af kvælstof og vand sammen med solens stråler:

I planter og deres frø, lagres glukosen i form af **stivelse**, der består af to lidt forskellige strukturer, der består af mange enheder af glukose koblet sammen med biokemiske strukturer. Den første af disse strukturer er **Amylose**, der er en simpel forgrening af mange tusinde enheder af glukose, og dette udgør 20-30% af stivelsen. Den anden er **Amylopektin**, der er en af de største molekyler der findes i naturen, og den består af en stærkt forgrenet struktur på op mod 1 million enheder af glukose, og dette udgør ca. 70-80% af stivelsen.

Det er meget interessant, at **Majs, Milo/Dari, Paddy/Hvide ris og Hirse** indeholder kun Amylopektin, og er derfor af god foderkvalitet. Hvorimod **Hvede, Byg, Havre og Kanariefrø** har et stort indhold af Amylose, og er derfor af mindre god foderkvalitet. Når stivelse fordøjes i tarmene, frigøres dele af glukosen som absorberes af tarmvæggene ind til blodårerne, der distribuerer glukosen rundt om til vævet i duen - inklusiv leveren. I næste trin, vil glukosen blive brugt umiddelbart som energi, eller det vil blive transporteret til både lever og muskler, hvor det lagres i form af **Glykogen**.

Kulhydrater: Glukose lagres i stivelse

Foderværdien af sorter indeholdende ren Amylopektin er bedre end de sorter der indeholder stor del af Amylose. De øverste sorter har stivelse med **stor del Amylose**, og den nederste består af **ren Amylopektin**.

Byg ikke det bedste

Det vi nemt kan konstatere af ovenstående artikel er følgende:

1. Byg er blandt de kornsorter der har den ringeste foderværdi. Indholdet af den vigtige glukose i stivelsen, er så lav, at duerne skal æde 3 gange så meget, for at opnå samme mængde glukose som ved kornsorter af bedre kvalitet.
2. Glukosen i kornsorter giver energi og hvis ikke det bruges, lagres det som fedt i duen. Lukkes duerne ikke ud på daglig basis om vinteren, og bruges en høj procentdel byg (kulhydrater) i foderet, kan man risikere for fede duer. Nogle brevduefolk henter byg hos landmændene, men noget af denne byg kan være af svingende kvalitet, og de ringeste er uegnet til vore duer.

Færdigblandinger er bedst

De foderblandinger vi køber hos forhandlerne, har aldrig været bedre end i dag. Blandingerne er sammensat af specialister på deres felt, og blandingerne indeholder den rigtige næringsværdi til deres specielle brug fx. flyve/avl/fælde og sprintfoder osv. Man kan godt manipulere lidt med disse blandinger efter behov, men at tvangsfodre med en stor procent del byg i foderet er forkert. Er det tanken at tilføje fx ekstra protein eller kulhydrater, må det være i en behersket mængde.

